

۱۱۱- دو جریان نثر «قرن هفتم» را از نظر ویژگی های «زبانی»، با ذکر یک اثر به عنوان مثال، بررسی کنید؟

۱۱۲- «ابن یمین»، در سه بیت زیر، کدام ویژگی ها را مورد تأکید قرار می دهد؟

«مرد آزاده در میان گروه / گرچه خوش خو و عاقل و داناست»

«محترم آنگهی تواند بود / که از ایشان به مالش استغناست»

«وان که محتاج خلق شد، خوار است / گرچه در علم بوعلی سیناست»

۱۱۳- نام پدیدآوردگان آثار زیر را بنویسید.

الف) مثنوی جمشید و خورشید: (ب) صدپند:

۱۱۴- ویژگی های «فکری» سبک خراسانی و عراقی را در زمینه ی «شعر»، باهم مقایسه کنید؟ (سه مورد)

۱۱۵- چرا در عصر «مغول و تیمور»، تاریخ نویسی رواج پیدا کرد؟ توضیح دهید.

۱۱۶- با توجه به بیت زیر یک ویژگی زبانی آن را بنویسید.

آتش است آب دیده مظلوم چون روان گشت خشک و تر سوزد

۱۱۷- بیت زیر را تقطیع «هجایی» کنید؟

«بانگ زد یارش که بر در کیست آن؟ / گفت بر در هم تویی ای دلستان»

تقطیع هجایی مصراع یکم
تقطیع هجایی مصراع دوم

۱۱۸- با خوانش درست بیت ها، مرز پایه های (ارکان) آوایی آن را مشخص کنید، سپس خانه هایی به تعداد آن، طراحی نموده، هر پایه (رکن) را در خانه ی خود جای دهید؟

الف) اسیرش نخواهد رهایی ز بند / شکارش نجوید خلاص از کمند

ب) دل می رود ز دستم صاحب دلان خدا را / دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا

۱۱۹- برای هر یک از موارد زیر، وزن و واژه (اسم رکن) مناسب بنویسید و خوشه ی هجایی آن را مشخص کنید؟

نمونه	وزن واژه (اسم رکن)	خوشه ی هجایی
دریا دلان		
دری بگشا		

۱۲۰- بیت های زیر را متناسب با پایه های (ارکان) آوایی تفکیک کنید، سپس وزن و واژه (اسم رکن) و خوشه های هجایی هر یک را در خانه ها قرار دهید؟

الف) عنکبوتی را به حکمت دام داد / صدر عالم را در او آرام داد

پایه های (ارکان)	آوایی	وزن واژه (اسم رکن)	خوشه های هجایی

ب) خوشا از نی خوشا از سر سرودن / خوشا نی نامه ای دیگر سرودن

پایه های (ارکان)	آوایی	وزن واژه (اسم رکن)	خوشه های هجایی

۱۲۱- سخن «عادی» مقابل را به سخنی «ادبی و هنری» تبدیل کنید؟ «خورشید طلوع کرد.»

۱۲۲- در مصراع اول شعر زیر، «مشبه» و «مشبه به» را مشخص کنید؟

سرای یوسف گل شد جهانگیر / زلیخای جوان شد عالم پیر

۱۲۳- در عبارت زیر، «ادات تشبیه» را مشخص کنید؟

«آورده اند که در ناحیت کشمیر متصدی خوش و مرغزاری نزه بود که در پیش جمال او دم طاووس به پر زاغ مانستی.»

۱۲۴- در مصراع دوم شعر زیر، «وجه شبه» را مشخص کنید؟

«نفس کز گرم گاه سینه می آید برون، ابری شود تاریک. / چو دیوار ایستد در پیش چشمانت، / نفس کاین است، پس دیگر چه داری چشم / ز چشم دوستان دور یا نزدیک؟»

۱۲۵- با توجه به بیت «کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق / بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی»:

الف) تشبیه «فشرده» یا «بلیغ و رسا» را بیابید؟

ب) نوع تشبیه «فشرده» یا «بلیغ و رسا» را بنویسید؟

ج) «مشبه به» را در این تشبیه مشخص کنید؟

۱۲۶- در بیت زیر، چهار پایه (رکن) تشبیه «گسترده» را مشخص کنید؟

«دل ما به دور رویت ز چمن فراغ دارد / که چو سرو پای بند است و چو لاله داغ دارد»

۱۲۷- با توجه به شعر و جمله زیر معنای نهاده (حقیقی) و نا نهاده (غیرحقیقی) را در واژه های مشخص شده بررسی کنید؟

الف) به یاد روی شیرین بیت می گفت / چو آتش تیشه می زد، کوه می سفت

ب) جهان خوردم و کارها راندم.

۱۲۸- با توجه به جمله و شعر زیر، به سؤالات پاسخ دهید؟

«فریشتگان سنگ به وی می زدند که خاکی و آبی را چه رسد که حدیث کند؟»

«دست فلک ز کارم وقتی گره گشاید / کز یکدگر گشایی زلف گره گشا را»

الف) مجازها را مشخص کنید؟

ب) معنی نا نهاده (مجازی) آن ها را بنویسید؟

ج) «قرینه ها» را مشخص کنید؟

۱۲۹- در بیت زیر، در کاربرد معنای نا نهاده (مجازی)، واژه ی «نرگس» را به کمک چه رابطه ای (علاقه ای یا پیوندی) به جای واژه ای دیگر به کار می

برند؟ معنای نا نهاده (مجازی) واژه ی «نرگس» چیست؟

«یادآوری: این گونه کاربرد مجاز، مهم ترین نوع مجاز است»

«از من غمزده دل می طلبد غمزه ی دوست / دوستان دلبز ما نرگس گویا دارد»

۱۳۰- متن زیر را از نظر تاریخ ادبیات و زیبایی شناسی بررسی کنید؟

«پس از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد.»

«مرصادالعباد»

۱۳۱- بیت اول شعر زیر را از نظر پایه های (ارکان) آوایی شعر و بیت های اول و دوم شعر را از نظر زیبایی شناسی بررسی کنید؟

«مرده بدم زنده شدم؛ گریه بدم خنده شدم / دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم»

«چشمه ی خورشید تویی، سایه گه بید منم / چون که زدی بر سر من پست و گدازنده شدم»

«مولوی»

۱۳۲- متن زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید؟

«فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیرورد. درختان را به خلعت نوروزی قبای

سبز ورق دربر گرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده.»

«سعدی»

الف) متن را از نظر سبک شناسی بررسی کنید؟

ب) از نظر زیبایی شناسی «دایه ی ابر بهاری» چه نوع تشبیهی است؟ «مشبه» و «مشبه به» را مشخص کنید؟

۱۳۳- با توجه به شعر زیر، به سؤالات پاسخ دهید؟

«من ندانستم از اول که تو بی مهر و وفایی / عهد نابستن از آن به که ببندی و نیایی»

«دوستان عیب کنندم که چرا دل به تو دادم / باید اول به تو گفتن که چنین خوب چرایی»

«سعدی»

الف) بیت اول را از نظر پایه های (ارکان) آوایی، وزن و واژه (اسم رکن) و خوشه های هجایی بررسی کنید؟

ب) در مقایسه ی بیت دوم واژه ی «دل» معنای نا نهاده (مجازی) چه واژه ای در بیت زیر است؟

«سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق»